

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Іноземна мова»

обов'язкова загальна

за освітньо-професійною програмою «Екологічна безпека»

підготовки бакалавра

галузь знань – 10 «Природничі науки»

спеціальність – 101 «Екологія»

мова навчання українська, англійська

Рекомендовано кафедрою мовної
підготовки на 2023-2024 навчальний рік.
Протокол від 08 серпня 2023 року №1.

Силабус розроблений відповідно до робочої програми освітнього
компоненту «Іноземна мова».

2023 рік

Загальна інформація про освітній компонент

Анотація освітнього компоненту

Принципи комунікативного підходу у викладанні освітнього компоненту та її практична спрямованість є пріоритетними.

У такий спосіб у здобувачів поетапно, циклічно та системно формується професійно зорієнтована комунікативна компетентність, що дозволяє з більшою ефективністю викладати іноземну мову в межах нормативного курсу вивчення.

Під час викладання освітнього компоненту та самостійної роботи використовуються сучасні дидактичні методи навчання для вищої школи, технічні засоби навчання: тренувальні програми для ПК, аудіо-лінгафонні курси, мультимедійні лабораторії.

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Рижченко Ольга Сергіївна, старший викладач кафедри мовної підготовки соціально-психологічного факультету, кандидат філологічних наук, доцент.
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8, кабінет №306. Контактний номер телефону – 066-77-84-604.
E-mail	ryzhchenko_olga@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	Літературознавство, методика викладання іноземної мови.
Професійні здібності	<ul style="list-style-type: none">- знання та використання сучасних методик викладання іноземної мови;- володіння сучасним програмним забезпеченням професійного спрямування;- дидактичні здібності;- науково-пізнавальні здібності;- прогностичні здібності;- емоційна стійкість;- комунікативні здібності;- організаторські здібності.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Профіль у Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=G8v-XTQAAAAAJ&hl=ru Профіль у ORCID: https://orcid.org/0000-0003-1693-6121 Профіль у Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57465054100

Час та місце проведення занять з освітнього компоненту

Аудиторні заняття з освітнього компоненту проводяться відповідно до затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/time-table/group>).

Консультації з освітнього компоненту проводяться протягом семестру щочетверга з 15.30 до 16.30 за допомогою технічних засобів (Zoom або Google meet). У разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення іноземної мови є формування в здобувачів вищої освіти загальних та професійно зорієнтованих комунікативних іншомовних компетенцій щодо забезпечення ефективного спілкування в професійному середовищі.

Опис освітнього компоненту

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна)
Статус освітнього компоненту	обов'язкова загальна
Навчальний рік	2023-2024
Семестр	1-й – 2-й
Обсяг освітнього компоненту:	
- в кредитах ЄКТС	7
- кількість модулів	2
- загальна кількість годин	210
Розподіл часу за навчальним планом (в годинах):	
- лекції	-
- практичні заняття	80
- семінарські заняття	-
- лабораторні заняття	-
- курсовий проект (робота)	-
- інші види занять	-
- самостійна робота	130
- індивідуальні завдання (науково-дослідне)	-
Форма підсумкового контролю	
(курсова робота (курсний проект); диференційний залік; іспит)	Диференційований залік та іспит

Передумови для вивчення освітнього компоненту

Знання, отримані під час вивчення освітнього компоненту «Іноземна мова» базуються на вміннях і навичках читання, аудіювання, говоріння і письма

іноземною мовою, які були здобуті протягом вивчення освітнього компоненту «Іноземна мова» у загальноосвітньому навчальному закладі.

Результати навчання та компетентності з освітнього компоненту

Відповідно до освітньо-професійної програми «Екологічна безпека» вивчення освітнього компоненту повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	ПРН
Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.	ПР08
Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС- технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень.	ПР10
Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.	ПР14
Дисциплінарні результати навчання	ДРН
Здатність застосовувати набуті знання та навички у професійній сфері діяльності.	ДРН1

- формування у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК
Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	ЗК02
Здатність спілкуватися іноземною мовою.	ЗК05
Очікувані компетентності з освітнього компоненту	ОКД
Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері діяльності.	ОКД1

Програма освітнього компоненту

Теми освітнього компоненту:

Модуль 1. Основні поняття екології: терміни та визначення.

Тема 1.1. Служба цивільного захисту в Україні та країні, мова якої вивчається. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Тема 1.2. Екологія як наука про довкілля. Предмет, об'єкт, завдання й значення екології. Основні методи екологічних досліджень. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Граматична структура сучасної англійської мови. Загальна класифікація частин мови.

Тема 1.3. Структура сучасної екології, її зв'язок з іншими дисциплінами, роль у житті суспільства. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Іменник. Категорія множини.

Тема 1.4. Історія екології (виникнення, становлення та розвиток екології як науки). Історія природи рослин і тварин. Пошук інформації з використанням інтернет-джерел англійською мовою. Іменник. Категорія відмінку.

Тема 1.5. Вплив умов середовища на організми. Поширення організмів. Дослідження популяцій, біоценозів, біогеоценозів. Екологічні дослідження в Україні. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Артикуль.

Тема 1.6. Поняття про середовище існування, шляхи пристосувань до нього організмів. Особливості використання іноземної мови під час пошуку інформації з використанням відповідних джерел. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Артикуль.

Тема 1.7. Популяції, їх характеристика. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Артикуль.

Тема 1.8. Екологічні фактори, які впливають на чисельність популяції. Застосування європейських ресурсів Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень. Прикметник.

Тема 1.9. Екосистеми. Різні типи взаємозв'язків між організмами. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Тема 1.10. Ланцюги живлення. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Займенник.

Тема 1.11. Біосфера, основні положення вчення В.І. Вернадського про біосферу. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Числівник.

Тема 1.12. Еволюція біосфери. Межі біосфери. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Службові частини мови.

Тема 1.13. Еволюція уявлень про місце людини у природі. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Службові частини мови.

Тема 1.14. Історичні етапи взаємодії суспільства і природи та їх екологічні особливості. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Тема 1.15. Вплив діяльності людини на стан біосфери. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Тема 1.16. Застосування європейських ресурсів Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень з теми «Екомережі». Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Дієслово: загальна характеристика.

Тема 1.17. Міжнародні та національні програми збереження біорізноманіття. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Особливості вираження теперішнього часу в англійській мові.

Тема 1.18. Особливості розвитку заповідної мережі України. Вивчення та

опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. The Present Tenses.

МОДУЛЬ 2. Різновиди екологічних проблем та шляхи їх вирішення.

Тема 2.1. Види забруднень та їх вплив на компоненти природи, живі організми. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Особливості вираження теперішнього часу в англійській мові.

Тема 2.2. Вплив екологічних факторів на здоров'я людини. Значення англійської мови як універсального засобу спілкування інтернет-спільнот, проведення міжнародних конференцій і наукових досліджень з екології. The Present Continuous.

Тема 2.3. Екологічні проблеми повітряного, водного середовища та ґрунтів. Наслідки екологічних катастроф, спричинених воєнними діями. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Тема 2.4. Проблема коливань та змін клімату. Особливості використання іноземної мови під час пошуку інформації з використанням відповідних джерел. Особливості вживання групи Perfect в англійській мові.

Тема 2.5. Причини і наслідки глобального потепління клімату. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Особливості вживання групи Perfect Continuous в англійській мові.

Тема 2.6. Заходи зі стабілізації негативних господарських впливів на атмосферу та процеси у ній. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Особливості вираження минулого часу в англійській мові. The Past Tenses.

Тема 2.7. Міжнародні програми з вивчення змін клімату. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Минулий час в англійській мові. The Past Tenses.

Тема 2.8. Особливості водокористування у світі та Україні. Екостан водних ресурсів. Проблеми дефіциту та причини нестачі прісних вод. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Особливості вираження майбутнього часу в англійській мові. The Future Tenses.

Тема 2.9. Земельні ресурси світу, України, особливості використання. Неприятливі природно-антропогенні процеси деградації ґрунтово-земельного покриву. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Часи англійського дієслова в пасивному стані.

Тема 2.10. Наслідки радіаційного забруднення земель в Україні. Проблема оптимального землекористування. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Типи пасивних конструкцій.

Тема 2.11. Вплив інтенсивності ерозійних процесів на стан ґрунтового покриву. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Особливості підготовки презентації та/або повідомлення для доповіді іноземною мовою з використанням часів англійського дієслова в пасивному стані. Типи пасивних конструкцій.

Тема 2.12. Сучасний стан навколишнього природного середовища України. Причини розвитку екологічної кризи в Україні, джерела забруднення, основні наслідки екологічної кризи для України. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Непряма мова. The Reported Speech.

Тема 2.13. Природні і антропогенні екологічні катастрофи. Аварія на ЧАЕС та її наслідки. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Непряма мова. The Reported Speech.

Тема 2.14. Екологічні проблеми України та її регіонів. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Непряма мова. The Reported Speech. Питальні речення у непрямій мові.

Тема 2.15. Природозаповідання як форма збереження біорізноманіття. Природно-заповідний фонд України. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.

Тема 2.16. Пошук інформації з використанням інтернет-джерел англійською мовою за темою «Види екологічної небезпеки». Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Дієприкметник.

Тема 2.17. Оцінювання гостроти екологічної небезпеки. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Дієприкметник. The Participle. Конструкції з дієприкметником. Participial Constructions.

Тема 2.18. Запобігання аваріям і ліквідація їх шкідливих екологічних наслідків. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Складносурядне речення. Типи координації.

Розподіл освітнього компоненту у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Очна (денна, вечірня) форма						
	Кількість годин						
	усього	у тому числі					
лекції		семіна-рські заняття	практичні заняття	лабора-торні заняття	самостійна робота	Поточний контроль	
1-й семестр.							
Модуль 1. Основні поняття екології: терміни та визначення.							
Тема 1.1. Служба цивільного захисту в Україні та країні, мова якої вивчається. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 1.2. Екологія як наука про довкілля. Предмет, об'єкт, завдання й	5	-	-	2	-	3	-

значення екології. Основні методи екологічних досліджень. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Граматична структура сучасної англійської мови. Загальна класифікація частин мови.							
Тема 1.3. Структура сучасної екології, її зв'язок з іншими дисциплінами, роль у житті суспільства. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Іменник. Категорія множини.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 1.4. Історія екології (виникнення, становлення та розвиток екології як науки). Історія природи рослин і тварин. Пошук інформації з використанням інтернет-джерел англійською мовою. Іменник. Категорія відмінку.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 1.5. Вплив умов середовища на організми. Поширення організмів. Дослідження популяцій, біоценозів, біогеоценозів. Екологічні дослідження в Україні. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Артикуль.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 1.6. Поняття про середовище існування, шляхи пристосувань	5	-	-	2	-	3	-

до нього організмів. Особливості використання іноземної мови під час пошуку інформації з використанням відповідних джерел. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Артикуль.							
Тема 1.7. Популяції, їх характеристика. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Артикуль.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 1.8. Екологічні фактори, які впливають на чисельність популяції. Застосування європейських ресурсів Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень. Прикметник.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 1.9. Екосистеми. Різні типи взаємозв'язків між організмами. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 1.10. Ланцюги живлення. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Займенник.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 1.11. Біосфера, основні положення вчення В.І. Вернадського про біосферу. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за	5	-	-	2	-	3	-

даною темою. Числівник.							
Тема 1.12. Еволюція біосфери. Межі біосфери. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Службові частини мови.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 1.13. Еволюція уявлень про місце людини у природі. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Службові частини мови.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 1.14. Історичні етапи взаємодії суспільства і природи та їх екологічні особливості. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 1.15. Вплив діяльності людини на стан біосфери. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 1.16. Застосування європейських ресурсів Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень з теми «Екомережі». Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Дієслово: загальна характеристика.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 1.17. Міжнародні та національні програми	5	-	-	2	-	3	-

збереження біорізноманіття. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Особливості вираження теперішнього часу в англійській мові.							
Тема 1.18. Особливості розвитку заповідної мережі України. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. The Present Tenses. Модульна контрольна робота №1. Підсумкове заняття. Диференційований залік.	20	-	-	6	-	14	Під час практичного заняття
Разом за модулем 1	105	-	-	40	-	65	-
2-й семестр.							
Модуль 2. Різновиди екологічних проблем та шляхи їх вирішення.							
Тема 2.1. Види забруднень та їх вплив на компоненти природи, живі організми. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Особливості вираження теперішнього часу в англійській мові.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 2.2. Вплив екологічних факторів на здоров'я людини. Значення англійської мови як універсального засобу спілкування інтернет-спільнот, проведення міжнародних конференцій і наукових досліджень з екології. The Present Continuous.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 2.3. Екологічні проблеми повітряного, водного	5	-	-	2	-	3	-

<p>середовища та ґрунтів. Наслідки екологічних катастроф, спричинених воєнними діями. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.</p>							
<p>Тема 2.4. Проблема коливань та змін клімату. Особливості використання іноземної мови під час пошуку інформації з використанням відповідних джерел. Особливості вживання групи Perfect в англійській мові.</p>	5	-	-	2	-	3	-
<p>Тема 2.5. Причини і наслідки глобального потепління клімату. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Особливості вживання групи Perfect Continuous в англійській мові.</p>	5	-	-	2	-	3	-
<p>Тема 2.6. Заходи зі стабілізації негативних господарських впливів на атмосферу та процеси у ній. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Особливості вираження минулого часу в англійській мові. The Past Tenses.</p>	5	-	-	2	-	3	-
<p>Тема 2.7. Міжнародні програми з вивчення змін клімату. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Минулий час в</p>	5	-	-	2	-	3	-

англійській мові. The Past Tenses.							
Тема 2.8. Особливості водокористування у світі та Україні. Екостан водних ресурсів. Проблеми дефіциту та причини нестачі прісних вод. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Особливості вираження майбутнього часу в англійській мові. The Future Tenses.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 2.9. Земельні ресурси світу, України, особливості використання. Неприятливі природно-антропогенні процеси деградації ґрунтово-земельного покриву. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Часи англійського дієслова в пасивному стані.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 2.10. Наслідки радіаційного забруднення земель в Україні. Проблема оптимального землекористування. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Типи пасивних конструкцій.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 2.11. Вплив інтенсивності ерозійних процесів на стан ґрунтового покриву. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Особливості підготовки презентації та/або повідомлен-	5	-	-	2	-	3	-

ня для доповіді іноземною мовою з використанням часів англійського дієслова в пасивному стані. Типи пасивних конструкцій.							
Тема 2.12. Сучасний стан навколишнього природного середовища України. Причини розвитку екологічної кризи в Україні, джерела забруднення, основні наслідки екологічної кризи для України. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Непряма мова. The Reported Speech.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 2.13. Природні і антропогенні екологічні катастрофи. Аварія на ЧАЕС та її наслідки. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Непряма мова. The Reported Speech.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 2.14. Екологічні проблеми України та її регіонів. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Непряма мова. The Reported Speech. Питальні речення у непрякій мові.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 2.15. Природозаповідання як форма збереження біорізноманіття. Природно-заповідний фонд України. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.	5	-	-	2	-	3	-

Тема 2.16. Пошук інформації з використанням інтернет-джерел англійською мовою за темою «Види екологічної небезпеки». Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Дієприкметник.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 2.17. Оцінювання гостроти екологічної небезпеки. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Дієприкметник. The Participle. Конструкції з дієприкметником. Participial Constructions.	5	-	-	2	-	3	-
Тема 2.18. Запобігання аваріям і ліквідація їх шкідливих екологічних наслідків. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Складносурядне речення. Типи координації. Модульна контрольна робота №2. Підсумкове заняття.	20	-	-	6	-	14	Під час практичного заняття
Разом за модулем 2	105	-	-	40	-	65	-

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1.		
1.	Служба цивільного захисту в Україні та країні, мова якої вивчається. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.	2
2.	Екологія як наука про довкілля. Предмет, об'єкт, завдання й значення екології. Основні методи	2

	екологічних досліджень. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Граматична структура сучасної англійської мови. Загальна класифікація частин мови.	
3.	Структура сучасної екології, її зв'язок з іншими дисциплінами, роль у житті суспільства. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Іменник. Категорія множини.	2
4.	Історія екології (виникнення, становлення та розвиток екології як науки). Історія природи рослин і тварин. Пошук інформації з використанням інтернет-джерел англійською мовою. Іменник. Категорія відмінку.	2
5.	Вплив умов середовища на організми. Поширення організмів. Дослідження популяцій, біоценозів, біогеоценозів. Екологічні дослідження в Україні. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Артикль.	2
6.	Поняття про середовище існування, шляхи пристосувань до нього організмів. Особливості використання іноземної мови під час пошуку інформації з використанням відповідних джерел. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Артикль.	2
7.	Популяції, їх характеристика. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Артикль.	2
8.	Екологічні фактори, які впливають на чисельність популяції. Застосування європейських ресурсів Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень. Прикметник.	2
9.	Екосистеми. Різні типи взаємозв'язків між організмами. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.	2
10.	Ланцюги живлення. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Займенник.	2
11.	Біосфера, основні положення вчення В.І. Вернадського про біосферу. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Числівник.	2
12.	Еволюція біосфери. Межі біосфери. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Службові частини мови.	2
13.	Еволюція уявлень про місце людини у природі. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Службові частини мови.	2

14.	Історичні етапи взаємодії суспільства і природи та їх екологічні особливості. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.	2
15.	Вплив діяльності людини на стан біосфери. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.	2
16.	Застосовування європейських ресурсів Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень з теми «Екомережі». Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Дієслово: загальна характеристика.	2
17.	Міжнародні та національні програми збереження біорізноманіття. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Особливості вираження теперішнього часу в англійській мові.	2
18.	Особливості розвитку заповідної мережі України. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. The Present Tenses.	2
19.	Модульна контрольна робота №1.	2
20.	Підсумкове заняття. Диференційований залік.	2
	Разом за модуль 1	40
	Модуль 2.	
1.	Види забруднень та їх вплив на компоненти природи, живі організми. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Особливості вираження теперішнього часу в англійській мові.	2
2.	Вплив екологічних факторів на здоров'я людини. Значення англійської мови як універсального засобу спілкування інтернет-спільнот, проведення міжнародних конференцій і наукових досліджень з екології. The Present Continuous.	2
3.	Екологічні проблеми повітряного, водного середовища та ґрунтів. Наслідки екологічних катастроф, спричинених воєнними діями. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.	2
4.	Проблема коливань та змін клімату. Особливості використання іноземної мови під час пошуку інформації з використанням відповідних джерел. Особливості вживання групи Perfect в англійській мові.	2
5.	Причини і наслідки глобального потепління клімату. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Особливості вживання групи Perfect Continuous в англійській мові.	2
6.	Заходи зі стабілізації негативних господарських впливів	2

	на атмосферу та процеси у ній. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Особливості вираження минулого часу в англійській мові. The Past Tenses.	
7.	Міжнародні програми з вивчення змін клімату Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Минулий час в англійській мові. The Past Tenses.	2
8.	Особливості водокористування у світі та Україні. Екостан водних ресурсів. Проблеми дефіциту та причини нестачі прісної води. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Особливості вираження майбутнього часу в англійській мові. The Future Tenses.	2
9.	Земельні ресурси світу, України, особливості використання. Несприятливі природно-антропогенні процеси деградації ґрунтового-земельного покриву. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Часи англійського дієслова в пасивному стані.	2
10.	Наслідки радіаційного забруднення земель в Україні. Проблема оптимального землекористування. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Типи пасивних конструкцій.	2
11.	Вплив інтенсивності ерозійних процесів на стан ґрунтового покриву. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Особливості підготовки презентації та/або повідомлення для доповіді іноземною мовою з використанням часів англійського дієслова в пасивному стані. Типи пасивних конструкцій.	2
12.	Сучасний стан навколишнього природного середовища України. Причини розвитку екологічної кризи в Україні, джерела забруднення, основні наслідки екологічної кризи для України. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Непряма мова. The Reported Speech.	2
13.	Природні і антропогенні екологічні катастрофи. Аварія на ЧАЕС та її наслідки. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Непряма мова. The Reported Speech.	2
14.	Екологічні проблеми України та її регіонів. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Непряма мова. The Reported Speech.	2

	Питальні речення у непрямій мові.	
15.	Природозаповідання як форма збереження біорізноманіття. Природно-заповідний фонд України. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою.	2
16.	Пошук інформації з використанням інтернет-джерел англійською мовою за темою «Види екологічної небезпеки». Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Дієприкметник.	2
17.	Оцінювання гостроти екологічної небезпеки. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Дієприкметник. The Particle. Конструкції з дієприкметником. Participial Constructions.	2
18.	Запобігання аваріям і ліквідація їх шкідливих екологічних наслідків. Вивчення та опрацювання лексичних одиниць англійської мови за даною темою. Складносурядне речення. Типи координації.	2
19.	Модульна контрольна робота №2.	2
20.	Підсумкове заняття.	2
	Разом за модуль 2	40
	Разом	80

Форми та методи навчання і викладання

Вивчення освітнього компоненту реалізується **в таких формах:**
пояснення, консультації, контрольні заходи, самостійна робота.

В навчальній дисципліні використовуються **такі методи навчання і викладання:**

- *методи навчання за джерелами набуття знань:* словесні методи навчання (пояснення, бесіда); наочні методи навчання (демонстрація); практичні методи навчання (практична робота);

- *методи навчання за характером логіки пізнання:* аналітичний; дедуктивний;

- *методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності тих, хто навчається:* проблемний виклад; частково-пошуковий; дослідницький;

- *інноваційні методи навчання:* робота з навчально-методичною літературою та відео метод; інтерактивні методи; методи організації навчального процесу, що формують соціальні навички;

- *самостійна робота.*

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є тестові завдання з читання, письма, аудіювання говоріння, іспит.

Оцінювання результатів навчання з освітнього компоненту «Іноземна мова» здійснюється за накопичувальною бально-рейтинговою системою, основною метою якої є регулярна й комплексна оцінка результатів навчальної діяльності та сформованості компетентностей.

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів вищої освіти за освітніми компонентами, здійснюється за 100-бальною шкалою.

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, проведення термінологічних диктантів, виконання письмових завдань з граматики та тестових завдань.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку та іспиту.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з освітнього компоненту

Види навчальних занять		Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль				
Модуль 1	практичні заняття	20	3	54*
	самостійна робота	20	1	18**
	за результатами виконання контрольних (модульних) робіт (модульний контроль)	1	28	28
Разом за модуль 1				100
Разом за поточний контроль				100
Підсумковий контроль (диференційований залік)				-
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

* Підсумкове заняття не оцінюється в балах, а бали за модульну контрольну роботу нараховуються окремо.

** Бали за модульну контрольну роботу та підсумкове заняття не нараховуються.

Види навчальних занять	Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять	
I. Поточний контроль				
Модуль 2	практичні заняття	20	2	36*
	самостійна робота	20	1	18**
	за результатами виконання контрольних (модульних) робіт (модульний контроль)	1	16	16
Разом за модуль 2			70	
Разом за поточний контроль			70	
Підсумковий контроль (іспит)			30	
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи			100	

* Підсумкове заняття не оцінюється в балах, а бали за модульну контрольну роботу нараховуються окремо.

** Бали за модульну контрольну роботу та підсумкове заняття не нараховуються.

Поточний контроль.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих навичок під час виконання завдань практичних робіт, в тому числі тестових завдань.

Модуль 1

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 3 балів):

3 бали – здобувач вільно володіє всім навчальним матеріалом, орієнтується в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади, вірно виконані 90-100% завдань;

2 бали - – здобувач вільно володіє всім навчальним матеріалом, орієнтується в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади, але припускається певних незначних помилок, вірно виконані 70-80% завдань;

1 бал – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми, вірно виконано лише 50% завдань;

0 балів – здобувач не знає відповіді на питання або поверхово розкрив лише окремі положення, при цьому припустився суттєвих помилок, вірно виконано лише 20% завдань.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, логіка викладу, культура мови, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Модуль 2

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 2 балів):

2 бали – здобувач вільно володіє всім навчальним матеріалом, орієнтується в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади, вірно виконані 90-100% завдань;

1 бал – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми, вірно виконано лише 50% завдань;

0 балів – здобувач не знає відповіді на питання або поверхово розкрив лише окремі положення, при цьому припустився суттєвих помилок, вірно виконано лише 20% завдань.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, логіка викладу, культура мови, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Модулі 1 та 2.

Самостійна робота є однією з форм роботи здобувача, яка передбачає створення умов для повної реалізації його творчих можливостей, застосування набутих знань на практиці.

Критерії самостійної роботи здобувачів (оцінюється в діапазоні від 0 до 1 бала за кожне завдання, максимально 16 балів):

1 бал – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;

0,5 бала – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 70% від загального обсягу;

0 балів – завдання, передбачене для самостійної роботи, здобувачем не виконане.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми.

Модульний контроль.

Критерії оцінювання знань здобувачів під час виконання модульної контрольної роботи №1 (оцінюється в діапазоні від 0 до 28 балів):

Модульна контрольна робота складається з чотирьох завдань та має форму тестів. Кількість завдань – 28. Бали нараховуються за кожну вірну відповідь та сумуються.

Критерії оцінювання знань здобувачів під час виконання модульної контрольної роботи №2 (оцінюється в діапазоні від 0 до 16 балів):

Модульна контрольна робота складається з трьох завдань та має форму тестів. Кількість завдань – 16. Бали нараховуються за кожну вірну відповідь та сумуються.

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, він проводиться у формі іспиту.

Кожен білет складається з одного усного питання, яке пропонуються здобувачеві вищої освіти для представлення.

Усна відповідь оцінюється за наступними критеріями:

Повнота викладення	max 5 балів
Грамотність викладення думки	max 5 балів
Логічність та послідовність у викладенні	max 5 балів
Лексичний запас	max 5 балів
Додаткові питання	max 10 балів
Максимально	30

Перелік тем для підготовки до іспиту:

1. The structure of modern ecology, its connection with other disciplines, its role in the life of society.
2. History of ecology (origin, formation and development of ecology as a science). History of the nature of plants and animals.
3. The influence of environmental conditions on organisms. Distribution of organisms. Research of populations, biocenoses, biogeocenoses.
4. The concept of the living environment, ways of adaptation of organisms to it.
5. Environmental factors that affect the size of the population.
6. Classification of emergency situations by territorial distribution (emergency situations of the national, regional, local, object levels).
7. Natural prerequisites for the occurrence of dangerous environmental situations.
8. Anthropogenic factors of dangerous environmental situations.
9. Characteristics of man-made emergency situations.
10. Environmental hazard. Hazard assessment.

Політика викладання освітнього компоненту

1. Активна участь у обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Сумлінне виконання розкладу занять з освітнього компоненту (здобувачі освіти, які запізнилися на заняття без поважної причини, до заняття не допускаються).

3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.

4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача освітнього компоненту та вести власний облік цих балів.

5. Здобувачі повинні виконувати завдання для самостійної роботи в термін до початку практичного заняття. Якщо завдання не було виконано вчасно, його можна виконати та показати викладачеві до складання іспиту. Якщо здобувач не задоволений кількістю балів, отриманих під час роботи на практичному занятті, він має змогу в індивідуальному порядку зустрітися з викладачем під час консультації та відпрацювати тему в термін до складання іспиту.

6. Здобувач допускається до складання підсумкового контролю, якщо він виконав усі види обов'язкових робіт, що передбачені робочою програмою освітнього компоненту та набрав за них необхідну кількість балів для допуску до підсумкового контролю.

7. Здобувач, який не з'явився на підсумковий контроль без поважних причин, вважається таким, який не склав цей підсумковий контроль та не виконав свого індивідуального плану.

8. З метою підвищення оцінки за іспит з дозволу керівника факультету (керівника кафедри), здобувачеві може бути надана можливість повторного складання цього підсумкового контролю. Здобувачеві може бути надана можливість повторного складання до двох підсумкових контролів із освітнього компоненту.

9. З метою реалізації права здобувача на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів у НУЦЗ України, у разі подання заяви здобувачем щодо оскарження процедури проведення або результату контрольного заходу з освітнього компонента (апеляції), розпорядженням проректора з навчальної та методичної роботи створюється апеляційна комісія. Апеляційна комісія працює на засадах демократичності, прозорості, об'єктивності та відкритості відповідно до законодавства.

10. ЗВО під час засвоєння матеріалу освітнього компоненту на заняттях, під час самостійного виконання завдань, а також під час складання елементів поточного та підсумкового контролю, повинні дотримуватися політики академічної доброчесності відповідно до чинного законодавства.

11. Під час засвоєння матеріалу освітнього компоненту на заняттях, виконання модульних контрольних робіт та складання іспиту здобувачі вищої освіти мають дотримуватися політики гендерної рівності відповідно до чинного

законодавства.

12. Під час засвоєння матеріалу освітнього компоненту на заняттях, виконання модульних контрольних робіт та складання іспиту здобувачі вищої освіти мають дотримуватися протиепідемічних заходів відповідно до чинного законодавства.

13. Під час засвоєння матеріалу освітнього компоненту на заняттях, виконання модульних контрольних робіт та складання іспиту здобувачі вищої освіти мають дотримуватися заходів безпеки воєнного стану відповідно до чинного законодавства.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література:

1. Освітньо-професійна програма вищої освіти «Екологічна безпека» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в галузі знань 10 «Природничі науки» за спеціальністю 101 «Екологія». (Розглянуто та затверджено вченою радою Національного університету цивільного захисту України протокол № 11 від 28 червня 2023 р.)

https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/osvitni_programi/2023/101_EB_bak23.pdf

2. Рижченко О.С. Англійська мова: посібн. – Х.: НУЦЗУ, 2021. – 95 с. (бібліотека НУЦЗУ).

3. Рижченко, О. (2023). Використання тестових завдань для опанування технічної англійської мови у вищому навчальному закладі. *Актуальні питання іноземної філології*, 18, 36–41.

<http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/philology/article/view/1199/1113>

4. Lytvynenko, O. & Ryzhchenko, O. (2022). Ways of mastering scientific terminology in the process of studying English as a foreign language by students of non-philological specialties. *Актуальні питання гуманітарних наук: Міжвузівський збірник наукових праць молодих учених Дрогобицького педагогічного університету імені Івана Франка*, 51, 304-308.

<http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/15571>

5. Рижченко, О.С. (2016). Використання автентичних аудіо- та відеоматеріалів на заняттях з англійської мови у гуманітарних ВНЗ. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія: Філологічні науки*, 41, 182-185.

<http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/11364/1/Vykorystannia%20avtentychnykh%20audio%20ta%20videomaterialiv.pdf>

6. Лексико-семантичне дослідження професійної термінології працівників ДСНС України. Словник / За заг. ред. Ірини Богданової. Харків, НУЦЗУ, 2021. - 204 с.:

<https://docs.google.com/document/d/1hc6belE3LN99eKqi4NcSHK3wTj5MnSRIRHP9JSD76NE/edit#heading=h.gjdgxshttps://docs.google.com/document/d/1hc6belE3LN99eKqi4NcSHK3wTj5MnSRIRHP9JSD76NE/edit#heading=h.gjdgxs>

7. Virginia Evans, Jenny Dooley, Dr. Ellen Blum. Environmental science. Career

Paths. Express Publishing. (лабораторія кафедри мовної підготовки).

8. Liz and John Soars - Oxford University Press - New Headway Intermediate the THIRD edition, 2003. (лабораторія кафедри мовної підготовки).

Інформаційні ресурси:

1. Міністерство екології та природних ресурсів України:

<https://menr.gov.ua>

2. Державна служба України з надзвичайних ситуацій:

<http://www.dsns.gov.ua>.

3. Longman Dictionary of Contemporary English Online. Офіційний сайт:

<https://www.ldoceonline.com/>

Розробник:

старший викладач

кафедри мовної підготовки

кандидат філологічних наук, доцент

Ольга РИЖЧЕНКО